

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 1
Ann Bladh

DOM
2012-08-27
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
3104-12 E
Domare 1:1

SÖKANDE

Sandå Sverige AB, 556467-7119
Box 732
162 17 Danderyd

Ombud: Advokat Maria Pedersen
Advokatfirman Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

MOTPART

AB Bostäder i Lidköping, 556040-9848
Box 2204
531 02 Lidköping

KONKURRENSVERKET	
2012 -08- 2 9	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten förordnar att AB Bostäder i Lidköpings upphandling avseende målningsarbeten ska göras om.

BAKGRUND

AB Bostäder i Lidköping (AB Bostäder) har genomfört åtta olika upphandlingar avseende ramavtal inom områdena målningsarbeten, parkettläggning, mattläggning, parkettslipning, VVS-arbeten, byggservicearbeten, elarbeten och styrarbeten. Upphandlingarna har handlagts enligt reglerna om förenklat förfarande enligt LOU. För samtliga upphandlingar har tillämpats samma administrativa föreskrifter – ”Upphandling hantverkstjänster” – vilka även har utgjort del av förfrågningsunderlaget i upphandlingarna.

Genom tilldelningsbeslut den 29 maj 2012 har, såvitt nu är i fråga, andra leverantörer än Sandå Sverige AB (Sandå) tilldelats kontrakt avseende målningsarbeten.

Dok.Id 76309

Postadress Box 2201 550 02 Jönköping	Besöksadress Hamngatan 15	Telefon 036-15 66 00 E-post: forvaltningsratten@jnkoping.se	Telefax 036-15 66 55	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	-------------------------------------	--	--------------------------------	---

YRKANDEN M.M.

Ansökan om överprövning

Sandå begär överprövning av upphandlingen av målningsarbeten och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. AB Bostäder har använt samma förfrågningsunderlag – samma administrativa föreskrifter och samma prisbilaga – vid genomförande av de åtta olika upphandlingarna. Vid respektive upphandling har bostadsbolaget dessutom använt en riktad anbudsintjudan. Problemet med bostadsbolagets upplägg är att samtliga handlingar utgör förfrågningsunderlag och ska tillmätas lika stor betydelse i upphandlingen om annat inte uttryckligen anges. Bostadsbolaget har på olika ställen i förfrågningsunderlaget angett olika modeller för hur anbudsutvärderingen ska gå till. Den utvärderingsmodell som anges i punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna är motstridig i förhållande till vad som anges i anbudsintjudan samt motstridig i förhållande till vad som anges i prisbilagan. I punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna anges att å-priser och procentpåslag kommer att räknas ut genom att vissa poster adderas och bildar ett utvärderingspris. I anbudsintjudan anges att arbetet ska debiteras per å-pris per enhet. Vidare anges att påslag ska göras vid tillkommande arbeten. Dessa påslag görs alltid i procent. Avseende prisbilagan har det i upphandlingen förekommit två prisbilagor. I den prisbilaga som anbudsgivarna för måleri har använt finns tre rubricerade kolumner – ”SEK/enhet”, ”procentpåslag för material” och ”timtid för extraarbete”. Eftersom samtliga handlingar är förfrågningsunderlag i upphandlingen måste Sandå givetvis utgå från alla dessa handlingar. Då det har angetts olika modeller för hur utvärderingen ska gå till är det omöjligt för anbudsgivarna att veta vilka utvärderingskriterier som AB Bostäder kommer att tillmäta betydelse vid utvärdering och tilldelning av kontrakt. Sandå har därför varit förhindrad att avge ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget är inte förutsebart och transparent på så sätt som krävs enligt 1 kap. 9 § LOU.

Vid utvärderingen av målningsarbeten framgår av tilldelningsbeslutet att AB Bostäder har valt ytterligare en annan modell för utvärdering av anbud. Denna modell som AB Bostäder faktiskt har valt är helt i strid med förfrågningsunderlaget. Bostadsbolaget har vare sig beaktat procentpåslag för material och underentreprenörer som anges i de administrativa föreskrifterna eller beaktat procentpåslag för material och timtid för extraarbeten, vilket anges i prisbilagan till förfrågningsunderlaget. Bostadsbolaget har enbart adderat priserna per enhet. Agerandet är i strid med det förfrågningsunderlag som bolaget ensidigt upprättat och därvid även i strid med LOU. Bostadsbolaget har agerat i strid med principen om transparens och öppenhet enligt 1 kap. 9 § LOU även vid utvärderingen av anbud.

De anbudsgivare som har vunnit upphandlingen och tilldelats kontrakt har lämnat uppgifter om procentpåslag för material och timtid för extraarbete. Dessa anbudsgivare har räknat med att kunna fakturera offererat procentpåslag och timtid för extraarbete och därför lämnat ett lägre timpris per enhet. De vinnande anbudens enhetspriser har således påverkats av att de samtidigt lämnat procentpåslag och timtid för extraarbete. Sandå har valt att inte lämna uppgifter om procentpåslag och timtid. Om AB Bostäder hade räknat med de vinnande anbudsgivarnas offererade procentpåslag samt timentiden för extraarbete på så sätt som anges i förfrågningsunderlaget, skulle de två vinnande anbudsgivarna inte ha tilldelats kontrakt i upphandlingen eftersom deras anbud därmed skulle ha blivit betydligt högre. Om Sandå hade valt att offerera procentpåslag och timpris i sitt anbud, skulle det sannolikt ha blivit betydligt lägre än de två vinnande anbud. Sandå skulle därmed ha tilldelats kontrakt i upphandlingen. AB Bostäders agerande har således medfört att Sandå lidit eller kunnat komma lida skada. Eftersom det förekommer motstridiga uppgifter om hur utvärderingen ska ske är förfrågningsunderlaget utformat i strid med principen om transparens i 1 kap. 9 § LOU. Det föreligger därför skäl att förordna om att upphandlingen ska göras om.

AB Bostäders förfrågningsunderlag strider även mot 6 kap. 4 § LOU. Oavsett vilket upphandlingsförfarande som väljs ska de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling, icke-diskriminering och proportionalitet iakttas. LOU och det klassiska upphandlingsdirektivet föreskriver som huvudregel ett generellt förbud mot att vid offentlig upphandling utforma den tekniska specifikationen av föremålet för upphandling genom hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning om detta leder till att vissa företag gynnas eller missgynnas. Dyliga hänvisningar tillåts enbart undantagsvis och då om det inte annars är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen på ett tillräckligt preciserat och begripligt sätt. En sådan hänvisning ska i sådant fall alltid åtföljas av orden ”eller likvärdigt”. AB Bostäder har i anbudsinbjudan föreskrivit både varumärken och fabrikat när det angett att tapetkvaliteten ska vara ”Borosan/Decorama Easy Up eller likvärdigt”. Sandå kan inte se någon anledning till varför bostadsbolaget inte skulle kunna beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat utan att ange varumärken (jfr bl.a. Kammarrätten i Göteborgs domar den 30 september 2010 i mål nr 2136-10 och 2193-10). Av praxis framgår att det snarare presumeras att vissa företag gynnas respektive missgynnas så snart den upphandlande myndigheten hänvisar till fabrikat eller produkter (jfr bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 13 juli 2012 mål nr 1388-12 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 4 augusti 2011 i mål nr 1903 – 1913-11). Det är inte tillåtet att hänvisa till ett visst varumärke med hänvisning till att det är ”brukligt” eller vedertaget i branschen (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 1388-12). Någon undantagssituation från huvudregeln att ett visst varumärke inte får anges föreligger inte. Bostadsbolagets angivande av vissa varumärken är således inte förenligt med LOU. Det har varit fullt möjligt för bostadsbolaget att beskriva vad det har önskat upphandla samt objektets kvalitet utan att ange vissa märken. Bostadsbolagets angivande av orden ”eller likvärdigt” läker inte det faktum att hänvisning till vissa varumärken har skett i strid med LOU.

I praktiken vågar inte en anbudsgivare i anbudsskedet kalkylera med "likvärdiga" produkter. Det innebär ett stort risktagande för Sandå att kalkylera med andra varumärken än de som bostadsbolaget har angett i förfrågningsunderlaget. Det är Sandå som har bevisbördan för att de material och produkter som bolaget offererar verkligen är "likvärdiga" och det är därför av yttersta vikt att Sandå kan utläsa ur förfrågningsunderlaget vad som är "likvärdigt". Det framgår inte tydligt ur förfrågningsunderlaget vad AB Bostäder tillmäter betydelse för att annan produkt eller varumärke ska anses likvärdig. Bostadsbolaget anger överhuvudtaget inte vad som tillmäts betydelse vid bedömning av "tapetkvalitet". Det enda som framgår av förfrågningsunderlaget är en hänvisning till två olika fabrikat, tillika varumärken. Än mer oförutsägbart blir det då bostadsbolaget hänvisar till fabrikat och varumärken som inte har samma egenskaper och kvalitet. Förfrågningsunderlaget strider således mot 6 kap. 4 § LOU samt mot kravet på transparens. Det är sannolikt att Sandås anbud hade sett annorlunda ut om bostadsbolaget i stället för hänvisningar till flertal fabrikat och varumärken hade specificerat transparenta och tydliga kvalitetskrav. Genom att Sandå inte har kunnat förutse vad som krävs av Sandås offererade produkter har bolaget hindrats från att lämna anbud efter bästa möjliga förmåga. Sandå har genom den aktuella konkurrensbegränsningen hindrats från att delta med sin fulla konkurrensmässiga potential och från att använda hela sitt utbud av produkter och underleverantörer. Detta har påverkat Sandå negativt och bolaget har härvid lidit eller i vart fall riskerat att lida skada. Det föreligger därför skäl för förvaltningsrätten att förordna om att upphandlingen ska göras om.

Giltighetstiden för samtliga anbud löpte ut den 30 juni 2012. Sandå har inte erhållit någon begäran från AB Bostäder om att förlänga sitt anbud. Ingenting tyder heller på att någon av de övriga anbudsgivarna har erhållit någon sådan begäran. Likabehandlingsprincipen kräver att alla anbudsgivare ska erbjudas att förlänga sina anbud (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den

11 mars 2009 i mål nr 3521-08). Då AB Bostäder inte har begärt att samtliga anbudsgivare ska förlänga sina anbud och samtliga anbudsgivare inte heller har medgett en förlängning av sina anbud föreligger inga giltiga anbud i nu aktuell upphandling. Enligt gällande praxis föreligger inte grund för att avskriva ett yrkande om överprövning av en upphandling enbart med hänvisning till att anbudens giltighetstid har löpt ut. När en upphandling inte är avslutad ska rätten ta ställning till om det finns skäl för ingripande enligt LOU vilket innebär att rätten prövar målet i sak. Att det inte längre finns några giltiga anbud får betydelse först när rätten efter en prövning i sak funnit att det föreligger skäl för ingripande enligt LOU och därmed har att välja mellan att förordna om att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas.

Motpartens inställning

AB Bostäder motsätter sig bifall till Sandås yrkande och anför bl.a. följande. AB Bostäder har under våren genomfört åtta olika upphandlingar av olika hantverkstjänster. För samtliga upphandlingar gäller samma administrativa föreskrifter vilka också har utgjort förfrågningsunderlag i upphandlingarna. AB Bostäder har i punkten AFB.52 beskrivit hur utvärdering av inkomna anbud generellt kommer att ske. Vid upphandlingen har sedan en riktad anbudsinvjudan bifogats för respektive område, dvs. en anbudsinvjudan till de som lämnat anbud i respektive upphandling. I dessa riktade anbudsinvjudningar har AB Bostäder specificerat vad som gäller för respektive upphandling. De beskriver också vad anbudsgivaren ska ta hänsyn till vid givande av anbud i respektive upphandling. Av anbudsinvjudan framgår att "arbetet ska debiteras enligt á-priser på enheter". Vidare framgår att "arbete innebär helmålning och ska inkludera material, timtid, tapetrivning, bredspackling samt alla erforderliga arbeten för fullt färdigt arbete". Anbudsinvjudan är sedan kopplad till ett svarsformulär där anbudslämnare ska lämna sina priser. Det finns två matriser i svarsformuläret. När det gäller målningsarbeten ska matrisen längst ner användas och den är

uppbyggd på det sättet att pris ska uppges som SEK/enhet i det område som respektive anbudsgivare har för avsikt att delta i. Det ska noteras att det i matrisen längst upp, som också efterfrågar procentpåslag för material, timtid för extraarbete och procentpåslag för underentreprenörer, uttryckligen omfattar nio olika avtalsområden, dock inte målningsarbeten. Detta innebär att för upphandlingen avseende målningsarbeten ska inte procentpåslag, timtid för extra arbete och procentpåslag för underentreprenörer anges utan pris ska endast anges som SEK/enhet i avsedd kolumn. I denna matris finns också endast en kolumn med överskrift "SEK/enhet".

Sandå har också mycket riktigt uppfattat att endast den undre matrisen ska användas. Två av anbudsgivarna har dock lämnat en procentsats och en timtid för extra arbete och en anbudsgivare har angett timtid för extra arbete. Som framgår av protokollet från utvärderingen har emellertid detta inte beaktats av AB Bostäder utan endast ansetts vara information då inte några jämförelsevärden för material och extra timmar har angetts i anbudsinbjudan avseende målningsarbeten. Detta innebär att ingen jämförelse har kunnat göras och detta var heller inte avsikten. Den omständigheten att de två vinnande anbuderna även har lämnat uppgifter beträffande procentpåslag för material och timtid för extraarbete är således inte något som har inneburit skada för Sandå, eftersom AB Bostäder vid sin utvärdering inte har beaktat detta utan endast beräknat ett totalt pris utifrån efterfrågat enhetspris för respektive område. De vinnande anbudsgivarnas lämnade enhetspriser har således inte påverkats av att de samtidigt lämnat uppgifter om procentpåslag för material och timtid för extra arbete. Noterbart är också att möjligheten har funnits att under anbudstiden inkomma med frågor och begäran om förtydliganden. Så har ej skett.

AB Bostäders uppfattning är att den utvärderingsmodell som har använts i upphandlingen har varit tydlig i sin utformning samt att utvärderingen inte

har brustit i transparens och öppenhet. Sandå har således inte lidit någon skada.

AB Bostäder är vidare fullt medveten om regelverket när det gäller möjligheten att använda sig av tekniska specifikationer så att detta inte missgynnar eller gynnar företag. I detta fall har AB Bostäder funnit det lämpligt att använda just en varumärkesbeskrivning för att tydliggöra vad som efterfrågas. Angiven tapetkvalitet torde underlätta för anbudsgivare att formulera en likvärdig produkt i sitt anbud då angivna produkter (Borosan/Decorama Easy Up) är kända och vedertagna i branschen. I och med att skrivningen ”eller likvärdig” har använts av AB Bostäder innebär detta att inget företag har missgynnats eller gynnats.

Sandå har inte längre något giltigt anbud. De företag som vunnit upphandlingen har dock fortfarande giltiga anbud eftersom AB Bostäder genom utskickat tilldelningsbesked har haft för avsikt att teckna avtal med dessa företag (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 11 mars 2009 i mål nr 3521-08).

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 6 kap. 4 § LOU får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om ursprung, tillverkning eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag gynnas eller missgynnas. I andra stycket anges dock att såda-

na uppgifter och hänvisningar får förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen eller tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning ska följas av orden "eller likvärdigt".

Enligt 16 kap. 4 § LOU får efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada allmän förvaltningsdomstol överpröva 1. en upphandling, och 2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I de administrativa föreskrifterna anges bl.a. följande.

AFB.22 Förteckning över förfrågningsunderlag

1. Förfrågningsunderlag:

- Inbjudan och allmän information
- Administrativa föreskrifter
- Svarsformulär, bilaga B

AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Utvärdering kommer att ske enligt principen om lägsta pris och de pridfaktorer som kommer att beaktas och deras inbördes viktning framgår av nedan:

Priser skall lämnas i svarsformulär bilaga B.

Observera att transport- och resekostnader ska ingå i lämnade priser.

Vid anbudsutvärderingen kommer å-priser och procentpåslag att räknas ut genom att nedanstående poster adderas och bildar ett utvärderingspris (Beräkningen kommer att utföras av den som värderar anbudet):

- Pris per enhet
- Procentpåslag för material och varor skall anges i procent (%)
- Procentpåslag för underentreprenörer skall anges i procent (%)

I anbudsinbjudan – Upphandling av målningsarbeten anges bl.a. följande.

I upphandlingen ingår målningsarbeten enligt nedan. Uppskattad volym är statistik från 2011 – 1 000 enheter. Volym kan inte garanteras. Arbetet skall debiteras enligt å-pris på enheter.

	antal	
Hall	220 st	8 m ²
Kök	200 st	13 m ²
Sovrum	320 st	14 m ²
Vardagsrum	230 st	21 m ²
Badrum/duschrum	80 st	9 m ²
WC	15 st	2 m ²
Tvättstuga	10 st	6 m ²
Trappa	10 st	

Arbete innebär helmålning och skall inkludera material, timtid, tapetrivning, bredspackling samt alla erforderliga arbeten för fullt färdigt arbete.

Tapetkvalitet Borosan/Decorama Easy Up eller likvärdigt.

Tillkommande arbeten Löpande räkning, timtid, inköp netto+påslag.

I svarsformuläret anges bl.a. följande.

Priser

Här lämnas anbudspriser enligt rubriker nedan.
Priser som anges skall anges exklusive mervärdesskatt.

Enhetspriser

Avtalsområde	SEK/enhet	Procentpåslag för material	Timtid för extra arb	Procentpåslag för UE
Byggservicearbeten				
Parkettläggning				
Parkettslipning				
Mattläggning våtrum vägg				
Mattläggning våtrum golv				
VVS-arbeten				
Styrarytten				
Elarbeten				

Enhetspris

	SEK/enhet		
Hall			
Kök			
Sovrum			
Vardagsrum			
Badrum/duschrum			
WC			
Tvättstuga			
Trappa			

Jämförelse av pris och procentpåslag kommer att ske per enhet.

Av utredningen framgår vidare bl.a. följande. De två vinnande leverantörerna har lämnat prisuppgifter i den undre matrisen. De har fyllt i prisuppgifter "SEK/enhet" samt därutöver i de två övriga kolumnerna lämnat uppgifter om "procentpåslag för material" samt "timitid för extra arb". Även Sandå har lämnat prisuppgifter i den undre matrisen men där endast fyllt i prisuppgifter "SEK/enhet". Av protokollet från utvärderingen framgår att AB Bostäder inte har tagit hänsyn till andra uppgifter än "SEK/enhet". AB Bostäder har adderat leverantörernas prisuppgifter "SEK/enhet" som bildat utvärderingspriser vilka sedan har jämförts med varandra.

Förvaltningsrättens bedömning

Det står en upphandlande myndighet fritt att bestämma hur ett förfrågningsunderlag ska utformas och vilken utvärderingsmodell den önskar använda i en upphandling så länge det inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga grundprinciperna om bl.a. likabehandling, förutsebarhet och transparens. Av dessa principer följer bl.a. en skyldighet för den upphandlande myndigheten att skapa öppenhet, dvs. att lämna information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. För att leverantörerna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara så klart och tydligt formulerat att det med utgångspunkt i underlaget ska gå att skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. I aktuellt förfrågningsunderlag anges

under punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna de värderingsgrunder som ska användas vid utvärderingen av anbud. Där anges att utvärdering kommer att ske enligt principen om lägsta pris och att ett utvärderingspris bildas genom en sammanräkning av posterna "pris per enhet", "procentpåslag för material och varor" samt "procentpåslag för underentreprenörer". I anbudsinbjudan anges att arbetet ska debiteras enligt å-priser på enheter och i svarsformuläret anges bl.a. att jämförelse av pris och procentpåslag kommer att ske per enhet. Förvaltningsrätten finner att förfrågningsunderlaget lämnar motstridig information om vilka prisuppgifter som leverantörerna ska ange i svarsformuläret. Vidare framgår inte heller med tydlighet att AB Bostäder i samband med utvärderingen endast skulle komma att ta hänsyn till posten "pris per enhet". På grund av dessa brister har leverantörerna inte kunnat lämna anbud med tillräcklig insikt om hur utvärderingen skulle ske och förfrågningsunderlaget strider därför mot principerna om likabehandling, förutsebarhet och transparens. Det framstår inte som osannolikt att anbudens kund ha sett annorlunda ut om bristerna inte hade funnits. Med hänsyn härtill får Sandå anses ha varit utsatt för i vart fall sådan risk för skada att ett ingripande enligt LOU bör ske.

Vidare har AB Bostäder i förfrågningsunderlaget hänvisat till vissa varumärken för att ge exempel på vilken kvalitetsnivå som krävs för de tapeter som ska användas vid uppdragets utförande. Det har även angetts att produkter av andra fabrikat som håller likvärdig kvalitet får användas. Eftersom det kan finnas märken som det inte har hänvisats till och som används av vissa företag finner förvaltningsrätten att hänvisningen till angivna varumärken har lett till att vissa företag gynnas respektive missgynnas. Hänvisningar till varumärken och dylikt får därmed enligt 6 kap. 4 § andra stycket LOU endast göras om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. Förvaltningsrätten konstaterar att det av ordalydelsen i nämnda paragraf framgår att det endast i undantagssituationer kan vara tillåtet med hänvisning till visst eller

vissa varumärken. I förarbetena anges att situationer som avses är då en upphandlande myndighet inte klarar att beskriva föremålet för upphandlingen i så generella termer att förfrågningsunderlaget skulle tjäna något praktiskt syfte (jfr prop. 2006/07:128 s. 193 f). Förvaltningsrätten finner att vad bostadsbolaget har anfört om att det skulle underlätta för leverantörerna att formulera likvärdiga produkter då de angivna varumärkena är vedertagna i branschen, inte visar att det är fråga om en sådan situation där det är tillåtet med hänvisning till vissa varumärken. Bostadsbolaget har därför inte haft rätt att hänvisa till visst varumärke med tillägget "eller likvärdigt" på sätt som har skett (jfr bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 13 juli 2012 i mål nr 1388-12). Eftersom förfrågningsunderlaget därmed står i strid med 6 kap. 4 § LOU föreligger en presumtion för att Sandå har lidit eller kunnat lida skada. Det finns därför skäl för ingripande enligt LOU även på denna grund.

Förvaltningsrätten finner således sammanfattningsvis att det finns brister i det förfrågningsunderlag som har använts i upphandlingen avseende målningensarbeten. Eftersom bristerna är hänförliga till förfrågningsunderlaget har de påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Upphandlingen ska därför göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU).

Bo Johansson

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that this is crucial for ensuring the integrity of the financial statements and for providing a clear audit trail.

2. The second part of the document outlines the various methods used to collect and analyze data. It includes a detailed description of the sampling techniques employed and the statistical tests used to evaluate the results.

3. The third part of the document provides a comprehensive overview of the findings of the study. It highlights the key areas where significant differences were observed and discusses the potential reasons for these differences.

4. The final part of the document offers conclusions and recommendations based on the findings. It suggests several ways in which the current processes can be improved to enhance efficiency and accuracy.